

Sınaq		2			
Fizika					
1	B	11	B	21	B
2	C	12	A	22	D
3	D	13	D	23	2314
4	C	14	C	24	2
5	D	15	E	25	10
6	A	16	B	26	35
7	E	17	C	27	1AE2C3D
8	A	18	D		
9	C	19	E		
10	A	20	E		

I qrup

Tapşırıq 28.

Həlli: Əvvəlcə cismlər sabit $a = \frac{F}{m_1 + m_2} = \frac{F}{5m}$ təcillə hərəkət edir. İp qırıldıqdan sonra ikinci cismə təsir edən qüvvələrin əvəzləyicisi sifra bərabər olduğundan o, düzxətli bərabərsürətli hərəkət edir: $a_1 = 0 \Rightarrow \vartheta_2 = \text{const}$
Birinci cism isə $a_1 = \frac{F}{m_1} = \frac{F}{2m} = 2,5a$ təcillə düzxətli bərabər yeyinləşən hərəkət edir.

Tapşırıq 29.

Həlli: Sükunət vəziyyətindən ($\vartheta_0 = 0$) düzxətli hərəkətə başlayan avtomobil $t=20$ san ərzində $s=300$ m yol getdiyindən onun təcili $a = \frac{2s}{t^2} = \frac{2 \cdot 300}{20^2} = 1,5 \frac{m}{\text{san}^2}$ ifadəsi ilə hesablanır:

Kütləsi $m=2000$ kq olan bu avtomobilə təsir edən əvəzləyici qüvvənin modulunu $F=ma$ ifadəsi ilə hesablanır: $F = ma = 2000 \cdot 1,5 = 3000 \text{ N} = 3 \text{ kN}$

və ya

$$F = ma = \frac{2s}{t^2} m = \frac{2 \cdot 300}{20^2} \cdot 2000 = 3000 \text{ N} = 3 \text{ kN}$$

Cavab: 3000 N, 3 kN

Tapşırıq 30.

Həlli: Şərtə əsasən cisim x oxunun əksi istiqamətində hərəkət edir: $\vartheta_0 = -108 \frac{\text{km}}{\text{saat}} = -30 \frac{m}{\text{san}}$.

$a_x = 5 \text{ m/san}^2$ olduğundan sürətin proyeksiyasının zamandan asılılığı $\vartheta_x = -30 + 5t = 5t - 30$ (m/san) şəklində olur. Deməli, ilk 6 san ərzində bu cisim x oxunun əksi istiqamətində bərabəryavaşyan hərəkət edir:

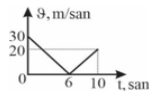
$$\vartheta_x = 5t - 30 = 0 \Rightarrow t = \frac{30}{5} = 6 \text{ san}$$

Sonrakı 4 san ərzində cisim x oxu istiqamətində bərabəryeyinləşən hərəkət edir: $\vartheta_x = 5t = 5 \cdot t = 20 \text{ m/san}$

və ya

$$\vartheta = |5t - 30| = |5 \cdot 10 - 30| = 20 \text{ m/san}$$

Beləliklə, ilk 10 san ərzində cismin sürətinin modulunun zamandan asılılıq qrafiki aşağıdakı kimidir:

IV qrup

Tapşırıq 28.

Həlli: İlk 20 san ərzində avtomobil sabit əvəzləyici qüvvənin təsiri altında düzxətli bərabər yeyinləşən hərəkət edir: $a = \frac{F}{m} = \text{const}$. 20-ci saniyənin sonunda avtomobilə təsir edən qüvvələrin əvəzləyicisi sifra bərabər olduğundan, Nyutonun I qanununa əsasən avtomobil düzxətli bərabərsürətli hərəkət edir:

$$F_2 = 0, a_2 = \frac{F_2}{m} = 0 \Rightarrow \vartheta_2 = \text{const}$$

Tapşırıq 29.

Həlli: Sükunət vəziyyətindən ($\vartheta_0 = 0$) düzxətli hərəkətə başlayan avtomobil $t=20$ san ərzində $s=300$ m yol getdiyindən onun təcili getdiyi yol $a = \frac{2s}{t^2} = \frac{2 \cdot 300}{20^2} = 1,5 \frac{m}{\text{san}^2}$ ifadəsi ilə hesablanır:

Kütləsi $m=2000$ kq olan bu avtomobilə təsir edən əvəzləyici qüvvənin modulunu $F=ma$ ifadəsi ilə hesablanır: $F = ma = 2000 \cdot 1,5 = 3000 \text{ N} = 3 \text{ kN}$

və ya

$$F = ma = \frac{2s}{t^2} m = \frac{2 \cdot 300}{20^2} \cdot 2000 = 3000 \text{ N} = 3 \text{ kN}$$

Cavab: 3000 N, 3 kN

Tapşırıq 30.

Həlli: Minik avtomobili ilk $t_1 = 20$ san ərzində sükunət vəziyyətindən $a = \frac{2s}{t^2} = \frac{2 \cdot 300}{20^2} = 1,5 \frac{m}{\text{san}^2}$ təcillə düzxətli bərabəryeyinləşən hərəkət edir: $\vartheta_1 = 1,5 \cdot t$. 20-ci saniyənin sonundan avtomobilin sürəti

$\vartheta_1 = 1,5 \cdot t_1 = 1,5 \cdot 20 = 30 \frac{m}{\text{san}}$ olur. 20-ci saniyənin sonunda avtomobilə təsir edən qüvvələrin əvəzləyicisi sifra bərabər olduğundan, o, 30 m/san sürətlə düzxətli bərabərsürətli hərəkət edir:

Beləliklə, ilk 50 san ərzində avtomobilin sürətinin zamandan asılılıq qrafiki aşağıdakı kimidir:

